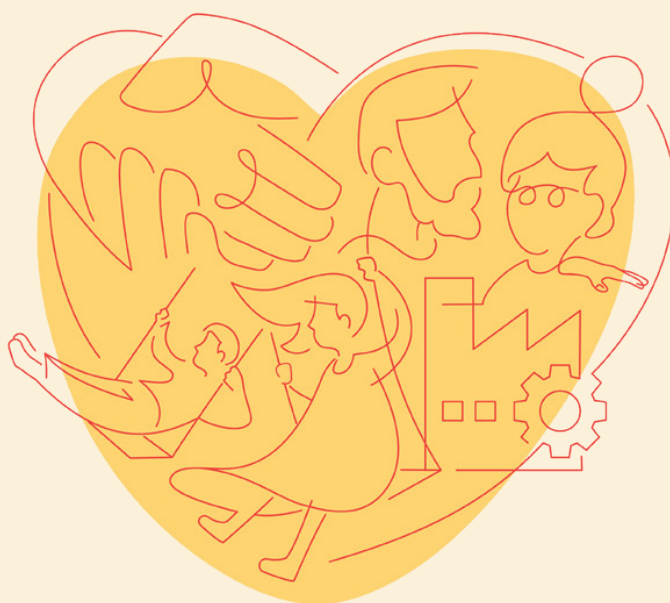

KrFs prinsippprogram

Verdigrunnlag og ideologi

KrF bygger sin politikk på den kristendemokratiske ideologi. Vårt verdigrunnlag er hentet fra Bibelen, den kristne kulturarven og grunnleggende menneskerettigheter og har sin forankring i det kristne menneskesynet, nestekjærligheten og forvalteransvaret.

KrF er et verdiparti bygget på overbevisningen om at de kristne verdiene er det beste grunnlaget for å utvikle politiske løsninger for samfunnet vårt. Våre grunnverdier har sitt utspring i de kristne verdiene. Fra disse verdiene utledes de kristendemokratiske prinsippene som danner grunnlaget for utviklingen av KrFs praktiske politikk. Samtidig må det settes klare grenser for politikken virkeområde. Trosfrihet er grunnleggende i kristendemokratisk ideologi, og politikken skal derfor aldri blande seg inn i menneskers personlige trosforhold. Målet med politisk arbeid er et best mulig samfunn for alle, uavhengig av tro.

Kristendemokratiet sine idéhistoriske røtter går flere tusen år tilbake i tid. Ideologien har i stor grad blitt formet av kristen sosiallære som et alternativ til sosialisme på den ene siden og den helt frie markedsliberalisme på den andre. Den kristendemokratiske ideologien med sin verdiforankringen utgjør et alternativ til de mer systemorienterte ideologiene på høyre- og venstresiden. En verdiorientert ideologi med menneskeverdet i sentrum er det beste redskapet i en verden i stadig forandring. Verdiene våre er uforanderlige og prinsippene våre står fast over tid, men i praktisk politikk vil disse uttrykke seg på ulike måter når samfunnet endrer seg. Dette gir grunnlag for en politikk som både er grunnfestet og dynamisk, og som stadig vil finne nye relevante løsninger på utfordringene vi møter i et moderne samfunn. I kristendemokratiet står folkepartitanken som et ønske om å samle ulike interesser til innsats for det felles beste, på tvers av ulike samfunnslag og sosiale skillelinjer.

Grunnverdier

Det kristne menneskesynet

Det kristne menneskesynet innebærer en forståelse av mennesket som skapt i Guds bilde. Det gir alle mennesker en unik og ukrenkelig verdi. Derfor vil vern av mennesket fra unnfangelse til naturlig død, alltid stå sentralt i vår politikk. Mennesket er skapt til å leve i fellesskap. Vi er skapt unike og feilbarlige med evne til å gjøre både gode og dårlige valg. Det gir mennesker både stor frihet og stort ansvar.

Nestekjærligheten

Den kristne nestekjærligheten innebærer en radikal grunnholdning for hvordan vi skal møte våre medmennesker, som også må få konsekvenser for politikken. Nestekjærligheten gjelder alle mennesker, uavhengig av hvem de er og hvor de bor.

Forvalteransvaret

Mennesket har fått et grunnleggende ansvar for å forvalte skaperverket. Det gjelder både naturressurser, økonomiske og menneskelige ressurser. Naturen gir oss store muligheter og stiller oss samtidig overfor et stort ansvar. Godene skal fordeles rettfærdig, samtidig som kloden skal overlates til våre etterkommere i minst like god stand som da vi fikk ansvar for den.

Kristendemokratiske prinsipper

Ut fra disse tre grunnverdiene utleder vi prinsippene som til sammen utgjør vår kristendemokratiske ideologi.

Menneskeverd

Menneskeverdet er et overordnet prinsipp i kristendemokratisk ideologi, og ligger til grunn for all vår politikk. Hvert menneske har en uendelig verdi og ukrenkelige rettigheter fra unnfangelse til naturlig død, først og fremst retten til liv.

Et menneske må aldri reduseres til kun et middel for å oppnå noe annet. Alle mennesker er likeverdige uavhengig av alder, prestasjoner, kjønn, seksuell legning, hudfarge, tro eller andre forskjeller mellom mennesker. Vi er forpliktet til å arbeide for likeverd, likestilling og realiseringen av menneskerettighetene for alle mennesker.

Fellesskap

Mennesket er skapt til fellesskap og utvikler og realiserer seg selv sammen med andre mennesker. Samtidig er vi mer enn bare en del av et kollektiv. Enkeltmenneskets verd gjør at ingen må utnyttes av andre som kun et middel for flertallet eller representanter for fellesskapet. Deltakelse i fellesskapet utvikler og utfordrer enkeltmennesket, men fellesskapet må også skape rom for hvert enkelt individ og verdsette mangfoldet av mennesker. Kristendemokratisk ideologi representerer derfor et alternativ til både individualisme og kollektivism, et alternativ som også blir kalt personalisme. Det handler om at mennesket har både personlige, sosiale, åndelige og materielle behov som må dekkes. Vi er hele mennesker som samfunnet må legge til rette for at kan utvikle oss på alle disse fire dimensjoner.

For mange mennesker er en religiøs tro en viktig del av livet og identiteten. Det er derfor ikke noe som kan begrenses til den private sfæren av hjemmet eller familien. Det er noe som må ha sin naturlige plass i det offentlige rom slik at mennesker kan ivareta sine åndelige behov og fulle identitet. Vi ønsker et livsynsåpent samfunn der religionsutøvelse har en naturlig plass i det offentlige rom, der mennesker kan utøve sin tro i fellesskap og ha frihet til å gi uttrykk for sin religion eller tro i lære, gjerning, utøving og etterleving.

Ekteskapet som ordning mellom mann og kvinne har dype røtter i tro og tradisjon, og familien er det mest grunnleggende fellesskapet i samfunnet. I dag er familieformene mangfoldige. For alle typer familier må det legges til rette for forpliktelse, stabilitet rundt familielivet og sikring av barns rettigheter. Det er i familien de første og nære relasjoner utvikler seg, og det er familien som har hovedansvaret for barna og deres oppdragelse. Foreldreretten og privatlivets fred er sentrale menneskerettigheter som må ivaretas. Det er derfor viktig at samfunnet legger til rette for at familien har frihet til å fylle og utvikle sin rolle

Mennesker søker også fellesskap gjennom frivillige organisasjoner, lag, foreninger, arbeidsfellesskap, bedrifter og forsamlinger. Fellesskapene bidrar til engasjement og utfører en uvurderlig samfunnsinnsats, som ikke uten videre kan eller bør ivaretas av staten. Sammen bidrar de til å bygge velferdssamfunnet.

Mennesket har også kulturelle behov som dekkes gjennom ulike fellesskap. Et aktivt kulturliv legger grunnlaget for et samfunn preget av trygghet, identitet og livskvalitet.

Mangfold

Alle mennesker er skapt forskjellige, med stor frihet til å velge hvordan vi vil leve våre liv.

Kristendemokratiet ser på forskjellighet og mangfold som positivt og velkomment. Religionsfrihet, ytringsfrihet og organisasjonsfrihet er grunnleggende rettigheter for å oppnå reelt mangfold.

Alle har rett til religionsfrihet og skal ikke påtvinges en tro mot deres vilje. Alle mennesker skal være likeverdige deltakere i samfunnet og gis mulighet til å bidra med sine evner og egenskaper. Vi ønsker et samfunn preget av forskjellige mennesker, uten at staten eller andre griper inn med ensretting eller begrensning av mangfoldet. Et inkluderende samfunn forutsettes av menneskers mulighet til å være uenige og tåle meningsmotstandere.

Folkestyre

Vi mennesker er ufullkomne, med evne til å gjøre både gode og dårlige valg. Det finnes derfor ingen fullkommen politikk. Det vil alltid være mulig å endre samfunnet til det bedre. Vi er på vakt mot å samle for mye makt på få hender. Demokratiet er den styreform som gir best beskyttelse mot maktovergrep. Det kristendemokratiske synet på folkestyre gir mindretallet rettigheter som et flertall ikke kan ta fra dem.

Solidaritet

Nestekjærligheten og menneskeverdet tilsier en solidaritet som er mer radikal enn den som kommer fra rettferdighetshensyn alene. Kristendemokratisk solidaritet handler om en vilje til å verne alle menneskers liv, frihet og verdighet. Alle skal regnes med i fellesskapet, uavhengig av geografisk avstand og på tvers av generasjoner. Vi er forpliktet til å stå opp for sårbare og undertrykte mennesker og til å strebe etter sosial rettferdighet.

Subsidiaritet – nærhet

Enkeltmennesker og de naturlige fellesskapene i samfunnet er frie og har i utgangspunktet selv ansvaret for å løse sine utfordringer. Subsidiaritetsprinsippet eller nærhetsprinsippet uttrykker at beslutninger i samfunnet som utgangspunkt skal tas på lavets mulig hensiktsmessige nivå. Det er bare når de naturlige fellesskapene ikke fungerer at det offentlige skal tre inn, og da med mål om å trekke seg ut når de naturlige fellesskapene igjen fungerer.

Subsidiaritetsprinsippet må imidlertid ses i sammenheng med solidaritetsprinsippet. Det kan være nødvendig å løfte en beslutning til et annet nivå, i solidaritet med mennesker som ellers vil bli rammet. Det er politikken oppgave å balansere disse prinsippene.

Rettferdig fordeling

Verdens totale ressurser er begrensede, og innenfor rammen av en bærekraftig utvikling er det grenser for hvor stort ressursforbruket kan være. Hvert enkelt menneske bør i utgangspunktet ha mulighet til å få sin rettferdige andel av disse ressursene. Vi har et ansvar for å arbeide for en mer rettferdig fordeling i verden. Vi ønsker også å motarbeide store økonomiske forskjeller mellom fattige og rike i vårt eget samfunn.

Generasjonsansvar

Hver generasjon har ansvar for å forvalte jorden og alle dens ressurser på en måte som ivaretar dagens behov, samtidig som vi legger grunnlaget for at kommende generasjoner skal få dekket sine. Gjennom å bruke menneskets skaperevne til det felles beste legger vi til rette for at kommende generasjoner får noe å leve av og noe å leve for. Ensidige økonomiske hensyn kan ikke gå på bekostning av økologisk, sosial og kulturell utvikling. Generasjonsansvaret innebærer også at vi er satt til å bevare og foredle det beste i vårt samfunns kulturarv, og overbringe disse verdiene til våre etterkommere. Verdier skal ikke bevares kun fordi de er en del av kulturarven, de må også være gode verdier å bygge et samfunn på. Den kristne kulturarven har gode verdier å gi videre til kommende generasjoner.

